

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Történelem és Filozófia
1.3 Intézet	Magyar Történeti Intézet
1.4 Szakterület	Történelem
1.5 Képzési szint	2014-2017
1.6 Szak / Képesítés	A kulturális Örökség Kutatása és Védelme

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Modern kutatási irányzatok és módszerek a régészetben						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	dr. Molnár-Kovács Zsolt, adjunktus						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve							
2.4 Tanulmányi év	I	2.5 Félév	I	2.6. Értékelés módja	E	2.7 Tantárgy típusa	DS

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	2	melyből: 3.2 előadás		3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	28	melyből: 3.5 előadás		3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					3
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					xx
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					xx
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					xx
Vizsgák					xx
Más tevékenységek:					xx
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	42				
3.8 A félév össz-óraszama	28				
3.9 Kreditszám	5				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	- Számítógépkezelési alapismeretek - Egy idegen nyelv ismerete

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	Vetítési lehetőség, internet kapcsolat
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	- A szemináriumokon való min. 50% jelenlét - Szemináriumi dolgozatok elkészítése

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	- Egy régészetelméleti kutatási projekt elkészítése - A régészetelméleti alapfogalmak megismerése - A régészeti kutatás értelmezési módszereivel való megismerkedés - Fogalmi és tárgyi ismeretek elsajátítása - A tárgy ismeretéhez szükséges módszerek elsajátítása - A módszerek helyes használata a kutatás során - Az elsajátított információk írásban és szóban, anyanyelven és egy választott idegen nyelven továbbadásának képessége
Transzverzális kompetenciák	- A magyar nyelvű terminológia elsajátítása - Az elsajátított alapismeretek felhasználása más rokon szakterületek helyzeteinek, eseményeinek leírásában - Továbbképzési indíttatás - Esettanulmányok feldolgozása és értékelése - Kutatási projektekben való részvétel

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	A modern kutatási irányzatok és módszerek szeminárium a kulturális örökség és a régészet területén használt régészet- és társadalomelméleti fogalmakkal ismerteti meg a hallgatókat. Betekintést nyújt a kutatási irányzatok történetébe illetve vizsgálja a régészeti fogalmak és modellek fejlődését. A szeminárium során elemzésre kerülnek a különböző kutatási irányzatok (marxizmus, neo-evolucionizmus, processzualizmus, posztprocesszualizmus stb.) a magiszteri hallgatók elsajátítják a kutatás elméleti és gyakorlati eszköztárát.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	A szeminárium rávezeti a hallgatókat a régészetelmélet és társadalom elmélet alkalmazásának fontosságára a szeminárium résztvevői a szemináriumi tematikus viták során fejleszthetik a tudományos párbeszédre vonatkozó és érvelési képességeiket. Alkalmazzák a társadalom és régészetelméleti modelleket a kutatás és tudományos párbeszéd során. A hallgató csoportmunkában vesznek részt. A szeminárium résztvevői bevezető előadásokat hallgatnak, a felvetett témákról vitáznak és szemináriumi dolgozatok készítenek.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai	Megjegyzések

	módszerek	
A régészetelmélet fogalomtára és a modern kutatási irányzatok. Az egyéni kutatási témák kiválasztása.	Multimédiás vetítés	
A kulturtörténeti irányzat. Kutatástörténeti bemutatás.	Multimédiás vetítés, előadás	
A Processzualizmus. Kutatástörténeti bemutatás (I).	Multimédiás vetítés, előadás	
A Processzualizmus. Kutatástörténeti bemutatás (II).	Multimédiás vetítés, vita	
A proceszualista régészetben használt régészeti és a kulturális antropológiai modellek.	Multimédiás vetítés	
A centrum-periféria elmélet. Kutatástörténeti bemutatás (I)	Multimédiás vetítés	
A centrum-periféria elmélet. Kutatástörténeti bemutatás (II)	Multimédiás vetítés	
A központi-hely elmélet. Kutatástörténeti bemutatás.	Multimédiás vetítés	
A Processzualizmus. Kutatástörténeti bemutatás (I).	Multimédiás vetítés	
A Processzualizmus. Kutatástörténeti bemutatás (II).	Multimédiás vetítés	
Szociáldarwinizmus. Kutatástörténeti bemutatás	Multimédiás vetítés	
Darwini evolúció és evolúcionista régészet	Multimédiás vetítés	
Marxizmus. Kutatástörténeti bemutatás	Multimédiás vetítés	
Marxista régészet és új-marxista régészet.		

Könyvészet:

1. Sümegi P., A régészeti geológia és a történeti ökológia alapjai. JATE Press. 2003, Szeged
2. S. Bökönyi, History of domestic mammals in central and eastern Europe, Budapest, 1974.
3. M. Cărciumaru, Paleoetnobotanica, Iași, 1996.
4. C. Renfrew, P. Bahn, Régészet. Elmélet, módszer, gyakorlat. Budapest, 1999.
5. G. D. Berreman, Social Inequality: A Cross-Cultural Analysis, în G.D. Berreman (Ed.), Social Inequality: Comparative and Developmental Approaches, New-York, 1981, p. 3-40.
6. T. Insoll, *Archaeology, Ritual, Religion*, London, New York, 2004.
7. P. Bahn, *Bluff Your Way in Archaeology*, Horsham, 1989.
8. R. Bernbeck, *Theorien in der Archäologie*, Tübingen, Basel, 1997.
9. J. Hodder (Ed.), *Archaeological Theory in Europe. The Last Three Decades*, London, 1991.
10. I. Hodder, *Symbols in action. Ethnoarchaeological studies of material culture*, Cambridge, 1982.
11. L. Laszlovszky, Cs. Siklódi, *Archaeological theory in Hungary since 1960: theories without theoretical archaeology*, în J. Hodder, *Archaeological theory in Europe. The last three decades*, London, New York, 1991, p. 272-298.
12. Fl. Gogâltan, *Nevoia de teorie?*, în C. Gaiu, H. Bodale (Coord.), *Centru și periferie. Lucrările colocviului național, Bistrița 23-25 aprilie 2004*, Cluj-Napoca, 2004, p. 7-16.
13. R.H. McGuire, *A Marxist Archaeology*, San Diego, 1992.
14. M. Anghelinu, *De ce nu există teorie în arheologia preistorică din România?* [Pourquoi n'existe pas une théorie dans l'archéologie préhistorique de la Roumanie?], în *Sargetia*, XXX, 2001-2002, p. 39-49.
15. M. Babeș, *Marile etape ale dezvoltării arheologiei în România* [Les grandes étapes du développement de l'archéologie en Roumanie], în *SCIVA*, 32, 3, 1981, p. 319-330.
16. M. Babeș, *Arheologia*, în C. Preda (Coord.), *Enciclopedia arheologiei și istoriei vechi a României*, I, A-C, București, 1994, p. 94-99.

17. P. Barford, *Aspects of cultural definition in Central European prehistory*, în *ArchPolona*, 34, 1996, p. 33-57.
18. M. Babeş, *Cultură*, s.v., în C. Preda (Coord.), *Enciclopedia arheologiei şi istoriei vechi a României*, I, (A-C), Bucureşti, 1994.
19. M. Babeş, *Arheologia şi societatea. O privire retrospectivă*, în 22, XIII, 654, p. 10-11.
20. Al. Dragoman, S. Oanţă-Marghitu, *Între monopol şi diversitate: arheologie, conservare şi restaurare în România*, Ea-online, December, 2003 (www.archaeology.ro/rad_so_com.htm).
21. K.W. Butzer, *Archaeology as human ecology: Method and theory for a contextual approach*, Cambridge, 1982.
22. Fl. Curta, *Contribuţii privind conceptul de caracter etnic (etnicitate) în arheologia contemporană* [Some Remarks on the Concept of Ethnicity in Contemporary Archaeology], în *Arheologia Medievală*, IV, 2002, p. 5-25.
23. I. Hodder (Ed.), *Towards reflexive metod in archaeology: the exemple at Çatalhöyük. By Members of the Çatalhöyük teams*, Cambridge, 2000.
24. L.R. Binford, *Debating Archaeology*, San Diego, 1989.
25. -J.L. Bintliff, D.D. Davidson, E.G. Grant (Ed.), *Conceptual Issues in Environmental Archaeology*, Edinburgh, 1988.
26. R. Carneiro, *A theory of the origin of the state*, în *Science*, 169, 1970, p. 733-738.
27. R. Carneiro, *The chiefdoms as precursor of the state*, în G. Jones, R. Kautz (Ed.), *The transition to statehood in the new world*, Cambridge, 1981, p. 39-79.
28. J. Chapman, *Places as Timemarks – the Social Construction of Prehistoric Landscapes in Eastern Hungary*, în *Landscapes...*, p. 137-161.
29. Y.V. Andreev, *Urbanization as a Phenomenon of Social History*, în *OxfordJournalArch*, 8, 2, 1989, p. 167-177.
30. J.C. Barrett, *Fragments from Antiquity. An Archaeology of Social Life in Britain, 2900-1200 BC*, Oxford, 1994.
31. E. Borgna, *The North Adriatic regions between Europe and the Aegean world (12th-8th CA.): Social strategies and symbols of power in the long-distance exchange*, în *Eliten in der Bronzezeit. Ergebnisse zweier Kolloquien in Mainz und Athen*, în *MonographienRGZM*, 43, 1, Mainz, 1999, p. 151-183.
32. P. Garwood, *Ritual Tradition and the Reconstitution of Society*, în *Sacred and Profane...*, p. 10-32.
33. N. Benecke, *Der Mensch und seine Haustiere. Die Geschichte einer jahrtausendealten Beziehung*, Stuttgart, 1994. (Konrad Theiss Verlag, ISBN 3-8062-1105-1).
34. D.W. Bailey, *The Living House: Signifying Continuity*, în *The Social...*, p. 19-48.
35. D.W. Bailey, *The Interpretation of Settlement: An Exercise from Bronze Age Thrace*, în *Early Bronze Age...*, p. 201-213.
36. D.W. Bailey, *Impermanence and Flux in the Landscape of Early Agricultural South Eastern Europe*, în *Landscapes...*, p. 41-58.
37. K. Kristiansen, *Europe before history*. Cambridge. 1998, University Press.
38. A. Harding, *European Societies in the Bronze Age*. Cambridge. 2000, University Press.
39. D. Gheorghiu, *Centres and peripheries amongst archaeologists – archaeological theory after communism*, în *Antiquity*, 77, 295, 2003, p. 170-171.
40. Fl. Gogâltan, „Centru” şi „periferie”. I. Între teorie şi realitate arheologică [Core and periphery. I. Between theory and archaeological reality], în *Revista Bistriţei*, XVIII, 2004, 39-62.
41. D. L. Clarke, (Ed.), *Models in Archaeology*. London, Methuen, 1972.
42. *Centre and periphery. Comparative Studys in Archaeology. One World Archaeology II*, T. C. Champion (Ed.) London, Unwin Hyman, 1989
43. -A. G. Frank, *Bronze Age World System Cycles*, în *Current Anthropology* 34, 4, 1993, p. 383–429.
44. Renfrew, C.–Level, E. V., Exploring Dominance: Predicting Polities from Centers. *Transformations. Mathematical Approaches to Culture Change*. C. Renfrew. K. L. Cooke (Ed.). 1979, New York–London. 145–167.

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- Az előadás megismerteti a hallgatókat jövőbeli történész-régész karrierjükhöz szükséges társadalomelméleti és régészetelméleti alapinformációkat.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Minden helyes válasz 0,25 pontot ér. A maximális 10-es jegy eléréséhez 9 pont szükséges.	Szóbeli vizsga	100%
10.5 Szeminárium / Labor			
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei	4,5 pont összegyűjtése az írásbeli vizsgán.		

Kitöltés dátuma

Előadás felelőse

Szeminárium felelőse

....02.01.2014....

... dr. Molnár-Kovács Zsolt, adjunktus.....

.....

Az intézeti jóváhagyás dátuma

Intézetigazgató

....06.01.2014.....

....dr. Pál Judit, docens.....